

Vergaderjaar 2007–2008

31 474 XVI

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2008 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Bij een wetsvoorstel tot een begrotingswijziging wordt geen algemene toelichting opgenomen. De beleidsinhoudelijke toelichting bij de begroting(sstaat) wordt opgenomen in onderdeel B van de memorie van toelichting (de begrotingstoelichting).

Wetsartikel 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Compatibiliteitswet elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de departementale begrotingsstaat van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor het jaar 2008 te wijzigen.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zogenaamde begrotingstoelichting).

Tevens wordt in onderdeel B een actueel beeld gegeven van de uitgaven onder het Budgettair Kader Zorg (BKZ) en van de financiering van de zorgsector in het jaar 2008.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
A. Klink

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. LEESWIJZER

In deze suppletore begroting zijn de wijzigingen van de begroting 2008 van VWS opgenomen, inclusief de wijzigingen van de premie-uitgaven. De gepresenteerde cijfers sluiten aan bij de Voorjaarsnota 2008, die de Minister van Financiën aan de Tweede Kamer aanbiedt.

Dit jaar hebben we de criteria voor het toelichten van de wijzigingen aangepast. Voorheen gaven we alleen een toelichting op mutaties tussen begrotingsartikelen. Met ingang van deze suppletore begroting lichten we ook de mutaties tussen de operationele doelstellingen binnen de artikelen toe. Doel hiervan is om een goede aansluiting tussen de begroting, de suppletore begrotingen en het jaarverslag aan te brengen.

Voor het opstellen van de toelichting op de beleidsartikelen zijn de volgende criteria toegepast:

1. Naast de beleidsmatig relevante mutaties worden de mutaties toegelicht als het hiermee gepaard gaande bedrag voor de programma-uitgaven op doelstellingsniveau hoger is dan 3% van de stand vastgestelde begroting of groter dan € 3 miljoen.
2. De apparaatsuitgaven in de beleidsartikelen zijn in relatie tot de beleidsuitgaven gering van omvang. Daarom worden alleen verschillen die groter zijn dan 10% van de vastgestelde begroting toegelicht.
3. Mutaties die afzonderlijk lager zijn dan deze criteria en/of die betrekking hebben op interne verrekeningen binnen de administratie van VWS, staan gesaldeerd toegelicht met de algemene tekst *Overige mutaties*. Hierdoor kan dat saldo uiteindelijk hoger zijn dan de bovengenoemde criteria.
4. Voor wat betreft de *verplichtingenmutaties* wordt per artikel enkel het saldo weergegeven;

Voor wat betreft de premie-uitgaven en -ontvangsten worden in principe alleen mutaties die groter zijn dan € 10 miljoen toegelicht. In enkele gevallen is om beleidsmatige redenen van deze regel afgeweken en zijn ook kleinere mutaties toegelicht.

Doel van bovenstaande criteria is om alle relatief grote mutaties toe te lichten. Zoals vermeld onder het eerste criterium kunnen echter ook kleinere mutaties toegelicht zijn. Dat geschiedt dan om beleidsmatige redenen.

In paragraaf 2 wordt het beleid met betrekking tot de begrotingsuitgaven en ontvangsten besproken. In paragraaf 3 volgt de artikelsgewijze toelichting van de begrotingsmutaties, en paragraaf 4 ten slotte bevat het beleid met betrekking tot de premie-uitgaven en de wijzigingen daarvan.

2. HET BELEID MET BETREKKING TOT DE BEGROTINGS-UITGAVEN EN -ONTVANGSTEN

In paragraaf 2.1 wordt een overzicht gegeven van de tijdens de begrotingsbehandeling aangenomen amendementen en de moties met een directe relatie tot de begroting.

In paragraaf 2.2 worden de belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties op de begroting toegelicht.

2.1. Amendementen en moties

Tijdens de behandeling van de begroting 2008 zijn de volgende amendementen aangenomen:

- *Amendement 31 200 XVI, nr. 25 van de leden Schermers en van der Veen.* Dit amendement beoogt een verbetering in de organisatie en werkwijze van de ambulancediensten te bewerkstelligen. Daartoe wordt het budget voor artikel 42 Gezondheidszorg verhoogd met € 1,5 miljoen. Als dekking is het niet verplichte en niet bestuurlijk gebonden budget van hetzelfde artikel aangewezen.
- *Amendement 31 200 XXI, nr. 27 van de leden Schippers, van der Veen en Kant.* Dit amendement beoogt de financiering van het behandeltraject overgewicht van het behandelcentrum Heideheuvel (behandelen revalidatiecentrum KBCZ- de Trappenberg) gedurende de onderzoeksfase te bewerkstelligen. Daartoe was in het amendement het budget 2008 van artikel 42 Gezondheidszorg verhoogd met € 4 miljoen. Als dekking was artikel 99 Nominaal en onvoorzien aangewezen. Tevens stelt het amendement dat in de begroting 2009 nogmaals € 2 miljoen voor deze behandeling moet worden uitgetrokken.
Bij de uitvoering van dit amendement is gebleken dat het niet mogelijk is om de financiering over 2007 met terugwerkende kracht in werking te laten treden. In deze suppletore begroting is daarom het budget voor 2008 verlaagd met € 2 miljoen. Daarnaast is de in het amendement genoemde verhoging van het budget 2009 met € 2 miljoen opgenomen. Als dekking hiervoor is artikel 99 opgenomen.
- *Amendement 31 200 XVI, nr. 29 van de leden van Miltenburg en Koşer Kaya.* Dit amendement beoogt de financiering van de hiv preventie onder homoseksuelen door Stichting Schorer niet te korten en daarbovenop een intensivering voor deze stichting te bewerkstelligen. Daartoe is artikel 41 Volksgezondheid verhoogd met € 0,5 miljoen en is tevens als dekking artikel 99 Nominaal en onvoorzien verlaagd met hetzelfde bedrag.
- *Amendement 31 200 XVI, nr. 36 van de leden Koşer Kaya, Schermers en Wiegman-van Meppelen Scheppink.* Dit amendement beoogt de financiering van de ontwikkelcentra in de revalidatie te verlengen. Daartoe is artikel 42 Gezondheidszorg verhoogd met € 1,5 miljoen, en is als dekking hetzelfde artikel 42 verlaagd met € 1,5 miljoen. Dit amendement wordt uitgevoerd door verlenging met een jaar van de aanwijzing op grond van artikel 8 van de Wet Bijzondere Medische Verrichtingen (WBMV). Financiering vindt daarmee plaats uit de premiemiddelen.
- *Amendement 31 200 XVI, nr. 37 van de leden Schermers, Wiegman-van Meppelen Scheppink, en van der Veen.* Dit amendement beoogt de financiering van de pijncentra in de palliatieve zorg te verlengen. Daartoe is artikel 42 Gezondheidszorg verhoogd met € 1,8 miljoen, en is als dekking hetzelfde artikel 42 verlaagd met € 1,8 miljoen. Dit amendement wordt uitgevoerd door de financiering van de pijncentra nog een jaar op gelijke voet voort te zetten, dat wil zeggen door verlenging van de betreffende beleidsregel in de functiegerichte budgettering voor academische ziekenhuizen. Financiering vindt daarmee plaats uit de premiemiddelen.
- *Amendement 31 200 XVI, nr. 96 van de leden Arib en Schermers.* Dit amendement beoogt vruchtbaarheidsbehandelingen zoals ovulatie inductie en intra uteriene inseminatie (IUI) – na een positief advies van het CVZ – in het basispakket van de Zorgverzekeringswet op te nemen. Daartoe is artikel 42 Gezondheidszorg verhoogd met € 1 miljoen en is tevens als dekking artikel 42 verlaagd met hetzelfde bedrag. Na een positief advies van het CVZ zullen de betrokken behandelingen in het

basispakket worden opgenomen. Financiering vindt daarmee plaats uit de premiemiddelen.

De budgettaire consequenties van deze amendementen zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel 1: Budgettaire consequenties amendementen (bedragen x € 1 000)

Artikel	Bijstelling (Kas = Verplichting)	Toelichting dekking	Amendement	Omschrijving
42		Dekking (€ 1,5 miljoen) binnen artikel 42	25. Schermers, Van der Veen	Verbetering in de organisatie en werkwijze van de ambulancediensten
42	4 000	Dekking ten laste van artikel 99	27. Schippers, Van der Veen, Kant	Preventie/bestrijding overgewicht (Heideheuvel)
41	500	Dekking ten laste van artikel 99	29. van Miltenburg, Koşer Kaya	HIV preventie Stichting Schorer
42		Dekking (1,5 miljoen) binnen artikel 42 via de premiemiddelen	36. Koşer Kaya, Schermers, Wiegman-van Meppelen Schep-pink	Verlenging financiering ontwikkelcentra revalidatie
42		Dekking (1,8 miljoen) binnen artikel 42 via de premiemiddelen	37. Schermers, Wiegman-van Meppelen Scheppink, Van der Veen	Verlenging financiering pijncentra in de palliatieve zorg
42		Dekking (1 miljoen) binnen artikel 42 via de premiemiddelen	96 Arib, Schermers	Financiering van vruchtbaarheidsbehandelingen

Tevens is een motie aangenomen met een directe relatie tot de begroting, namelijk de motie van Geel (kamerstukken 31 200, nr. 16). Naar aanleiding van deze motie hebben wij een Nota van Wijziging ingediend (kamerstukken 31 200 XVI, nr. 19). Met deze Nota van Wijziging is het budget van artikel 44 Maatschappelijke ondersteuning voor het jaar 2008 verhoogd met € 40 miljoen t.o.v. de stand Ontwerpbegroting (kamerstukken 31 200 XVI, nr. 1).

In deze suppletore begroting is op grond van dezelfde motie van Geel het budget van artikel 44 met ingang van het jaar 2009 structureel verhoogd met € 10 miljoen. Het extra budget is bedoeld voor het behouden van (thuis)zorgmedewerkers voor de zorg. De middelen zijn primair bedoeld voor scholings-, herplaatsings- en mobiliteitsbevorderende maatregelen.

Volledigheidshalve vermelden wij hier dat de motie van Geel eveneens voorstellen bevatte met consequenties voor het Budgettair Kader Zorg (BKZ) dat in de begroting van VWS wordt gepresenteerd. In de eerste suppletore begroting van Jeugd en Gezin is naar aanleiding van de motie van Geel namelijk € 26 miljoen toegevoegd aan premie-uitgaven die vallen onder het BKZ, waarvan € 13 miljoen bestemd is voor bestrijding van de wachtlijsten Jeugd GGZ en € 13 miljoen voor de wachtlijsten Jeugd LVG.

2.2. Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de belangrijkste beleidsmatige mutaties. Hierbij is een ondergrens van € 5 miljoen gehanteerd.

Tabel 2: Belangrijkste begrotingsuitgavenmutaties (bedragen x € 1 000)

	Artikel	Bedrag
Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2008		13 889 393
1. Overboeking naar het ministerie van OCW in het kader van overdracht opleidingen verloskunde	42.3.2	- 5 375
2. Desaldering actualisatie raming Top Instituut Pharma (FES)	42.3.2	- 5 995
3. Overboeking van het Budgettair Kader Zorg (premie-uitgaven)	42.3.2	10 000
4. Opleidingsfonds aanvullende schoning 2e tranche	42.3.2	6 730
5. Bijstelling raming van de Zorgtoeslag naar aanleiding van het CEP	42.3.3	- 57 477
6. Overboeking naar het ministerie van BZK	42.3.3	- 8 530
7. Overheveling vanuit het Budgettair Kader Zorg (premie-uitgaven) m.b.t. aanpak wanbetalers (€ 4 miljoen) en onverzekerden (€ 2,4 miljoen).	42.3.3	6 400
8. Kasschuif CIZ	43.3.2	24 000
9. Bijstelling raming van de Rijksbijdrage in de kosten voor kortingen (BIKK)	43.3.4	187 600
10. Overboeking naar het Gemeentefonds in het kader van de integratie-uitkering «Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur»	46.3.2	- 7 500
11. Indexering wetten, regelingen en rechtsherstel WO II	47.3.1	21 400
12. Overige mutaties		123 561
Stand 1e suppletore begroting 2008		14 184 207

Hieronder worden mutaties toegelicht:

- Overboeking naar het ministerie van OCW in verband met de formele overdracht van de opleidingen verloskunde naar het ministerie van OCW per 1 september 2008. De betreffende opleidingen hebben inmiddels aansluiting gevonden bij bestaande hogescholen en worden per 1 september 2008 ondergebracht onder het wettelijke kader van de WHW. De WHW is aangepast in verband met de erkenning van de beroepskwalificaties.
- Desaldering actualisatie raming Top Instituut Pharma (FES): de raming wordt voor 2008 met € 6 miljoen naar beneden bijgesteld.
- Overboeking van het Budgettair Kader Zorg (premie-uitgaven) in verband met de subsidie voor kwaliteitsbeleid medisch specialisten.
- Opleidingsfonds aanvullende schoning 2e tranche: dit betreft een overboeking vanuit de premiemiddelen. Aangezien in de zogenaamde tweede tranche opleidingen meer opleidingsplaatsen omgaan dan eerder was aangenomen, vindt een aanvullende schoning van de instellingsbudgetten plaats.
- Bijstelling raming van de Zorgtoeslag naar aanleiding van het CEP: de nominale premie in 2008 is lager uitgekomen dan geraamd in de begroting 2008, daarom valt ook de Zorgtoeslag lager uit.
- Overboeking naar het ministerie van BZK voor een bijdrage in de centrale exploitatiekosten voor C2000.
- Overheveling vanuit het Budgettair Kader Zorg (premie-uitgaven): er wordt € 4 miljoen overgeheveld voor de aanpak van wanbetalers in de Zvw en € 2,4 miljoen voor de aanpak van onverzekerden in de Zvw.
- Kasschuif CIZ: op de begroting is in 2008 € 128 miljoen beschikbaar voor de indicatiestelling AWBZ. Dit bedrag is bedoeld voor het verwerken van 850 000 indicaties. Uit de kwartaalrapportages van het CIZ is gebleken, dat het aantal indicatieaanvragen sterk is gestegen. In 2008 wordt uitgegaan van 950 000 indicaties met een bijbehorende kostenpost van circa € 152 miljoen. Voorgesteld wordt het tekort in 2008 te dekken uit de ruimte die zich voordoet in de jaren 2010 (€ 8,6 miljoen) en 2011 (€ 15,4 miljoen) als gevolg van toekomstige besparingen bij het CIZ.

9. Bijstelling raming van de Rijksbijdrage in de kosten voor kortingen (BIKK) naar aanleiding van het CEP.
10. Overboeking naar het Gemeentefonds in het kader van de integratie-uitkering «Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur»: dit betreft het VWS-deel van de rijksbijdrage voor 2008 in het kader van de realisering van combinatiefuncties, d.w.z. werknemers die in dienst zijn bij één werkgever maar werkzaam zijn ten behoeve van twee sectoren. Op 10 december 2007 hebben OCW, VWS, VNG, NOC*NSF, de Cultuurf formatie en de gezamenlijke onderwijsorganisaties hierover bestuurlijke afspraken gemaakt. Met de aanstelling van combinatiefuncties wordt beoogd een impuls te geven aan de ontwikkeling van brede scholen, de versterking van sportverenigingen en de sport- en cultuurparticipatie van de schoolgaande jeugd (Primair en Voortgezet Onderwijs). Vanaf 2008 investeren OCW, VWS en gemeenten een oplopend bedrag waarmee in 2012 in totaal 2500 fte's kunnen worden gerealiseerd. De rijksbijdrage is circa 40% en de gemeentelijke bijdrage circa 60% van het totaal.
11. Indexering wetten, regelingen en rechtsherstel WO II: dit betreft de jaarlijkse indexering voor de wetten en regelingen oorlogsgetroffenen aan het prijspeil van het lopende jaar.

3. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Beleidsartikel 41 Volksgezondheid

41.1 Algemene doelstelling

Een goede volksgezondheid, waarbij mensen gezond leven en zo min mogelijk bloot staan aan bedreigingen van hun gezondheid.

41.2 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsuitgaven (bedragen x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendementen ¹	Mutaties 1e suppletore wet	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2009	Mutaties 2010	Mutaties 2011	Mutaties 2012
	1	2	3	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	554 507	500	9 854	564 861	10 576	6 450	8 142	7 735
Uitgaven	570 698	500	9 854	581 052	10 576	6 450	8 142	7 735
Programma-uitgaven	561 923	500	9 708	572 131	10 499	6 302	7 892	7 485
1. Meer mensen kiezen voor een gezonde leefstijl	51 627	0	- 4 292	47 335	- 648	325	320	320
2. Het voorkómen van gezondheidsschade door onveilig voedsel en onveilige producten	78 859	0	1 194	80 053	895	1 010	1 015	1 015
3. Het voorkómen van gezondheidsschade door ongevallen	5 239	0	- 23	5 216	0	0	0	0
4. Minder vermijdbare ziektelast door een goede bescherming tegen infectieziekten en chronische ziekten	279 551	500	4 914	284 965	7 064	2 564	2 754	2 800
5. Een doelmatig systeem van openbare gezondheidszorgvoorzieningen dat bijdraagt aan een betere volksgezondheid	132 119	0	7 915	140 034	3 188	2 403	3 803	3 350
6. Het bevorderen van ethisch verantwoord handelen in de gezondheidszorg en bij het medisch wetenschappelijk onderzoek	14 528	0	0	14 528	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven	8 775	0	146	8 921	77	148	250	250
Ontvangsten	12 323	0	0	12 323	4 500	0	0	0

¹ De amendementen zijn toegelicht in paragraaf 2 van deze suppletore begroting.

41.3 Operationele doestellingen

Er zijn 6 operationele doestellingen op dit beleidsartikel:

1. meer mensen kiezen voor een gezonde leefstijl;
2. het voorkómen van gezondheidsschade door onveilig voedsel en onveilige producten;
3. het voorkómen van gezondheidsschade door ongevallen;
4. minder vermijdbare ziektelast door een goede bescherming tegen infectieziekten en chronische ziekten;
5. een doelmatig systeem van openbare gezondheidszorgvoorzieningen dat bijdraagt aan een betere volksgezondheid;
6. het bevorderen van ethisch verantwoord handelen in de gezondheidszorg en bij het medisch wetenschappelijk onderzoek.

41.3.1 Meer mensen kiezen voor een gezonde leefstijl

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	51 627
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. RIVM-Centrum Gezond Leven	- 1 993
2. Aanpassing Voedselveiligheid en Alternatieven voor dierproeven	- 1 565
3. Overige mutaties	- 734
Stand 1e suppletore begroting	47 335

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

1. RIVM-Centrum Gezond Leven: dit betreft een overboeking naar operationele doelstelling 41.3.4 voor de uitvoering van activiteiten door het Centrum Gezond Leven bij het RIVM. De opdrachtverlening aan de centra van het RIVM wordt namelijk op die doelstelling geraamd en verantwoord.
2. Aanpassing Voedselveiligheid en Alternatieven voor dierproeven: dit betreft een overboeking naar operationele doelstelling 41.3.2 van middelen voor overgewicht en voeding die in de begroting 2008 op doelstelling 41.3.1 waren geraamd maar ten dele betrekking hebben op voedselveiligheid (€ 1,3 miljoen). Voor een klein deel betreft het tevens een overboeking naar doelstelling 41.3.5 in verband met hoger dan geraamde uitgaven aan het ZonMw-programma Alternatieven voor dierproeven (€ 0,3 miljoen).

41.3.2 Het voorkómen van gezondheidsschade door onveilig voedsel en onveilige producten

Op deze operationele doelstelling hebben zich geen grote mutaties in relatie tot de omvang van de doelstelling voorgedaan. Zie hiervoor ook de criteria in de leeswijzer van deze suppletore begroting.

41.3.3 Het voorkomen van gezondheidsschade door ongevallen

Op deze operationele doelstelling hebben zich geen grote mutaties in relatie tot de omvang van de doelstelling voorgedaan. Zie hiervoor ook de criteria in de leeswijzer van deze suppletore begroting.

41.3.4 De vermijdbare ziektelast neemt af door een goede bescherming tegen infectieziekten en chronische ziekten

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	280 051
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Nationaal Programma Diabetes PRODIA	800
2. Overige mutaties	4 114
Stand 1e suppletore begroting	284 965

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

1. Nationaal Programma Diabetes PRODIA: er wordt in 2008 € 0,8 miljoen beschikbaar gesteld voor het nationaal programma Diabetes PRODIA met als doel een bijdrage te leveren aan het terugdringen van de groei van het aantal diabetespatiënten en het verminderen van de complicaties. Het programma kent 5 hoofdlijnen: voorkomen van diabetes, vroegtijdig opsporen, voorkomen en uitstel van complicaties, organiseren van ketenzorg op basis van een zorgstandaard.

41.3.5 Er is een doelmatig systeem van openbare gezondheidszorgvoorzieningen dat bijdraagt aan een betere volksgezondheid

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	132 119
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Doelmatigheidsonderzoek dure geneesmiddelen ZonMw	3 400
2. Overige mutaties	4 515
Stand 1e suppletore begroting	140 034

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

- Doelmatigheidsonderzoek dure geneesmiddelen ZonMw: overheveling van artikel 42.3.2 in verband met de opdracht aan ZonMw voor het uitvoeren van een onderzoeksprogramma naar doelmatigheid van dure geneesmiddelen.

41.3.6 Het bevorderen van ethisch verantwoord handelen in de gezondheidszorg en bij het medisch wetenschappelijk onderzoek

Op deze operationele doelstelling hebben zich geen mutaties voorgedaan.

Beleidsartikel 42 Gezondheidszorg

42.1 Algemene doelstelling

Een goed werkend en innoverend zorgstelsel, gericht op een optimale combinatie van kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid voor de burger.

42.2 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsuitgaven (bedragen x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendementen ¹	Mutaties 1e suppletore wet	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2009	Mutaties 2010	Mutaties 2011	Mutaties 2012
	1	2	3	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	6 903 315	4 000	194 101	7 101 416	14 110	20 371	16 849	11 775
Uitgaven	6 914 053	4 000	- 58 796	6 859 257	11 821	19 972	16 394	11 775
Programma-uitgaven	6 905 922	4 000	- 58 823	6 851 099	11 821	19 972	16 394	11 775
1. De positie van de burger in het zorgstelsel wordt versterkt	3 332	0	- 1 540	1 792	- 1 500	- 1 500	- 1 500	0
2. Zorgaanbieders realiseren het door de burger gewenste zorgaanbod	1 157 929	4 000	1 500	1 163 429	- 554	6 947	8 869	4 150
3. Zorgverzekeraars bieden alle burgers een betaalbaar verzekerd pakket van noodzakelijk zorg aan	5 744 661	0	- 58 783	5 685 878	13 875	14 525	9 025	7 625
Apparaatsuitgaven	8 131	0	27	8 158	0	0	0	0
Ontvangsten	46 303	0	- 2 241	44 062	- 524	3 663	5 232	0

¹ De amendementen zijn toegelicht in paragraaf 2 van deze suppletore begroting.

42.3 Operationele doelstellingen

Er zijn 3 operationele doelstellingen op dit beleidsartikel:

- De positie van de burger in het zorgstelsel wordt versterkt;
- Zorgaanbieders realiseren het door de burger gewenste zorgaanbod;

- Zorgverzekeraars bieden alle burgers een betaalbaar verzekerd pakket van noodzakelijk zorg aan.

42.3.1 De positie van de burger in het zorgstelsel wordt versterkt

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	3 332
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Programma zorgbrede transparantie	- 1 500
2. Overige mutaties	- 40
Stand 1e suppletore begroting	1 792

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

- Programma zorgbrede transparantie: dit betreft een overheveling naar de IGZ in verband met het programma «zichtbare kwaliteit zorgbrede transparantie». Om de kwaliteit in de gezondheidszorg transparant te maken, werken verschillende deelnemende organisaties samen om dit zichtbaar te maken. Zij bepalen gezamenlijk van welk aanbod de kwaliteit transparant moet zijn en zien hierop toe dat dit ook daadwerkelijk gebeurt.

42.3.2 Zorgaanbieders realiseren het door de burger gewenste zorgaanbod

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	1 161 929
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Overboeking naar het ministerie van OCW in het kader van overdracht opleidingen verloskunde	- 5 375
2. Desaldering actualisatie raming Top Instituut Pharma (FES)	- 5 995
3. Overboeking van het Budgettair Kader Zorg (premie-uitgaven)	10 000
4. Opleidingsfonds aanvullende schoning 2e tranche	6 730
5. Overheveling naar artikel 41	- 3 400
6. Desaldering voor de onderuitputting 2007 BSIK project (FES)	3 997
7. Opleidingen in de Zorg	- 4 011
8. Actieplan Veilige Zorg	1 450
9. Desaldering actualisatie raming project BSIK (FES)	- 1 757
10. Overige mutaties	- 139
Stand 1e suppletore begroting	1 163 429

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

- Overboeking naar het ministerie van OCW in verband met de formele overdracht van de opleidingen verloskunde naar het ministerie van OCW per 1 september 2008. De betreffende opleidingen hebben inmiddels aansluiting gevonden bij bestaande hogescholen en worden per 1 september 2008 ondergebracht onder het wettelijke kader van de WHW. De WHW is aangepast in verband met de erkenning van de beroepskwalificaties.
- Desaldering actualisatie raming Top Instituut Pharma (FES): de raming wordt voor 2008 met € 6 miljoen naar beneden bijgesteld.
- Overboeking van het Budgettair Kader Zorg (premie-uitgaven) in verband met de subsidie voor kwaliteitsbeleid medisch specialisten.
- Opleidingsfonds aanvullende schoning 2e tranche: dit betreft een overboeking vanuit de premiemiddelen. Aangezien in de zogenaamde tweede tranche opleidingen meer opleidingsplaatsen omgaan dan eerder was aangenomen, vindt een aanvullende schoning van de instellingsbudgetten plaats.
- Overheveling naar artikel 41: betreft een technische overheveling naar artikel 41.3.5 i.v.m. onderzoek ZonMW dure geneesmiddelen.
- Desaldering voor de onderuitputting 2007 BSIK project (FES): de onderuitputting van € 4 miljoen die in 2007 is ontstaan op de BSIK

- projecten wordt meegenomen naar 2008. De raming wordt hierdoor verhoogd d.m.v. een desaldering.
7. Opleidingen in de zorg: vertraging bij het moderniseren van opleidingen in de zorg leidt ertoe dat de daarvoor gereserveerde middelen in 2008 niet tot besteding komen.
  8. Actieplan Veilige Zorg: er wordt € 1,5 miljoen beschikbaar gesteld voor het programma Veilige Zorg. Doel is om binnen een aantal jaren de vermijdbare doden/schade in de ziekenhuissector te halveren en hierover ook met andere sectoren tot afspraken te komen. Om dit te bereiken is het programma Veilige Zorg ontwikkeld. Doel van het programma Veilige Zorg is de veiligheid van patiënten en cliënten in de zorg te vergroten door:
    - versterking van het veiligheidsbewustzijn bij instellingen en zorgprofessionals;
    - invoering van een veiligheidsmanagementsysteem;
    - interventies op een aantal thema's met als doel de risico's voor patiënten en cliënten te vergroten.
  9. Desaldering actualisatie raming project BSIK (FES): dit betreft een desaldering van de uitgaven van de door het Fonds Economische Structuurversterking gefinancierde BSIK projecten «Carim» en «Cyttron» die verschuiven naar 2008 en 2010 i.v.m. afrekensystematiek. Dit wordt verwerkt d.m.v. een desaldering van de ontvangsten en de uitgaven.

42.3.3 Zorgverzekeraar bieden alle burgers een betaalbaar verzekerd pakket van noodzakelijke zorg aan

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	5 744 661
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Bijstelling raming van de Zorgtoeslag naar aanleiding van het CEP	– 57 477
2. Overboeking naar het ministerie van BZK	– 8 530
3. Overheveling vanuit het Budgettair Kader Zorg (premie-uitgaven) m.b.t. aanpak wanbetalers (€ 4 miljoen) en onverzekerden (€ 2,4 miljoen).	6 400
4. Overige mutaties	824
Stand 1e suppletore begroting	5 685 878

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

1. Bijstelling raming van de Zorgtoeslag naar aanleiding van het CEP: de nominale premie in 2008 is lager uitgekomen dan geraamd in de begroting 2008, daarom valt ook de Zorgtoeslag lager uit.
2. Overboeking naar het ministerie van BZK voor een bijdrage in de centrale exploitatiekosten voor C2000.
3. Overheveling vanuit het Budgettair Kader Zorg (premie-uitgaven): er wordt € 4 miljoen overgeheveld voor de aanpak van wanbetalers in de Zvw en € 2,4 miljoen voor de aanpak van onverzekerden in de Zvw.

42.4 Toelichting ontvangsten

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	46 303
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Desaldering actualisatie raming project BSIK (FES)	– 1 757
2. Desaldering actualisatie raming Top Instituut Pharma (FES)	– 5 995
3. Desaldering voor de onderuitputting 2007 BSIK project (FES)	3 997
4. Overige mutaties	1 514
Stand 1e suppletore begroting	44 062

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

1. Desaldering actualisatie raming project BSIK (FES): dit betreft een

desaldering van de uitgaven van de door het Fonds Economische Structuurversterking gefinancierde BSIK projecten «Carim» en «Cyttron» die verschuiven naar 2008 en 2010 i.v.m. afrekensystematiek. Dit wordt verwerkt d.m.v. een desaldering van de ontvangsten en de uitgaven.

2. Desaldering actualisatie raming Top Instituut Pharma (FES): de raming wordt voor 2008 met € 6 miljoen naar beneden bijgesteld.
3. Desaldering voor de onderuitputting 2007 BSIK project (FES): de onderuitputting van € 4 miljoen die in 2007 is ontstaan op de BSIK projecten wordt meegenomen naar 2008. De raming wordt hierdoor verhoogd d.m.v. een desaldering.

Beleidsartikel 43 Langdurige zorg

43.1 Algemene doelstelling

Zorgen dat voor mensen met een langdurige of chronische aandoening van lichamelijke, verstandelijke of psychische aard zorg van goede kwaliteit beschikbaar is en dat deze zorg tegen voor de samenleving aanvaardbare maatschappelijke kosten wordt geleverd.

43.2 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsuitgaven (bedragen x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore wet	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2009	Mutaties 2010	Mutaties 2011	Mutaties 2012
	1	2	3	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	5 062 998	0	211 623	5 274 621	- 678	- 9 307	- 16 556	845
Uitgaven	5 068 868	0	210 978	5 279 846	- 678	- 9 307	- 16 556	845
Programma-uitgaven	5 064 762	0	210 978	5 275 740	- 678	- 9 307	- 16 556	845
1. De positie van de burger in het zorgstelsel wordt versterkt	68 732	0	- 2 646	66 086	- 2 081	- 1 950	- 1 950	- 2 000
2. Voor iedere cliënt is de voor hem of haar noodzakelijke zorg beschikbaar	138 324	0	26 523	164 847	1 293	- 7 607	- 14 856	545
3. De zorg is effectief en veilig en wordt door de cliënt positief ervaren	148 777	0	- 881	147 896	- 443	- 307	- 315	1 685
4. De kosten van de zorg zijn maatschappelijk aanvaardbaar	4 708 929	0	187 982	4 896 911	553	557	565	615
Apparaatsuitgaven	4 106	0	0	4 106	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0

43.3 Operationele doelstellingen

Er zijn 4 operationele doelstellingen op dit beleidsartikel:

1. De positie van de burger in het zorgstelsel wordt versterkt;
2. Voor iedere cliënt is de voor hem of haar noodzakelijke zorg beschikbaar;
3. De zorg is effectief en veilig en wordt door de cliënt positief ervaren;
4. De kosten van de zorg zijn maatschappelijk aanvaardbaar.

43.3.1 De positie van de burger in het zorgstelsel wordt versterkt

Op deze operationele doelstelling hebben zich geen grote mutaties in relatie tot de omvang van de doelstelling voorgedaan. Zie hiervoor ook de criteria in de leeswijzer van deze suppletore begroting.

43.3.2 Voor iedere cliënt is de voor hem of haar noodzakelijke zorg beschikbaar

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	138 324
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Kasschuif CIZ	24 000
2. Overige mutaties	2 523
Stand 1e suppletore begroting	164 847

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

1. Kasschuif CIZ: op de begroting is in 2008 € 128 miljoen beschikbaar voor de indicatiestelling AWBZ. Dit bedrag is bedoeld voor het verwerken van 850 000 indicaties. Uit de kwartaalrapportages van het CIZ is gebleken, dat het aantal indicatieaanvragen sterk is gestegen. In 2008 wordt uitgegaan van 950 000 indicaties met een bijbehorende kostenpost van circa € 152 miljoen. Voorgesteld wordt het tekort in 2008 te dekken uit de ruimte die zich voordoet in de jaren 2010 (€ 8,6 miljoen) en 2011 (€ 15,4 miljoen) als gevolg van toekomstige besparingen bij het CIZ.

43.3.3 De zorg is effectief en veilig en wordt door de cliënt positief ervaren

Op deze operationele doelstelling hebben zich geen grote mutaties in relatie tot de omvang van de doelstelling voorgedaan. Zie hiervoor ook de criteria in de leeswijzer van deze suppletore begroting.

43.3.4 De kosten van de zorg zijn maatschappelijk aanvaardbaar

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	4 708 929
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Bijstelling raming van de Rijksbijdrage in de kosten voor kortingen (BIKK)	187 600
2. Overige mutaties	382
Stand 1e suppletore begroting	4 896 911

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

1. Bijstelling raming van de Rijksbijdrage in de kosten voor kortingen (BIKK) naar aanleiding van het CEP.

Beleidsartikel 44 Maatschappelijke ondersteuning

44.1 Algemene doelstelling

Alle burgers participeren in de samenleving.

44.2 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsuitgaven (bedragen x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendementen ¹	Mutaties 1e suppletore wet	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2009	Mutaties 2010	Mutaties 2011	Mutaties 2012
	1	2	3	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	533 556	40 000	304	573 860	- 84	- 4	46	71
Uitgaven	535 532	40 000	1 178	576 710	85	71	71	71
Programma-uitgaven	531 607	40 000	1 166	572 773	144	144	144	144
1. Burgers worden gestimuleerd actief te participeren in maatschappelijke verbanden;	23 058	40 000	1 165	64 223	178	178	178	178
2. Burgers bieden anderen vrijwillige ondersteuning en kunnen gebruik maken van (organisaties van) vrijwillige ondersteuning;	79 544	0	- 1 379	78 165	- 1 414	- 1 414	- 1 414	- 1 414
3. Burgers met beperkingen kunnen gebruik maken van (algemene) voorzieningen en professionele ondersteuning;	85 438	0	1 380	86 818	1 380	1 380	1 380	1 380
4. Burgers met (psycho)sociale problemen kunnen gebruik maken van tijdelijke ondersteuning.	343 567	0	0	343 567	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven	3 925	0	12	3 937	- 59	- 73	- 73	- 73
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0

¹ De amendementen zijn toegelicht in paragraaf 2 van deze suppletore begroting.

44.3 Operationele doelstellingen

Er zijn 4 operationele doelstellingen op dit beleidsartikel:

1. Burgers worden gestimuleerd actief te participeren in maatschappelijke verbanden;
2. Burgers bieden anderen vrijwillige ondersteuning en kunnen gebruik maken van (organisaties van) vrijwillige ondersteuning;
3. Burgers met beperkingen kunnen gebruik maken van (algemene) voorzieningen en professionele ondersteuning;
4. Burgers met (psycho)sociale problemen kunnen gebruik maken van tijdelijke ondersteuning.

44.3.1 Burgers worden gestimuleerd actief te participeren in maatschappelijke verbanden

Op deze operationele doelstelling hebben zich geen grote mutaties in relatie tot de omvang van de doelstelling voorgedaan. Zie hiervoor ook de criteria in de leeswijzer van deze suppletore begroting.

44.3.2 Burgers bieden anderen vrijwillige ondersteuning en kunnen gebruik maken van (organisaties van) vrijwillige ondersteuning

Op deze operationele doelstelling hebben zich geen grote mutaties in relatie tot de omvang van de doelstelling voorgedaan. Zie hiervoor ook de criteria in de leeswijzer van deze suppletore begroting.

44.3.3 Burgers met beperkingen kunnen gebruik maken van (algemene) voorzieningen en professionele ondersteuning

Op deze operationele doelstelling hebben zich geen mutaties voorgedaan.

44.3.4 Burgers met (psycho)sociale problemen kunnen gebruik maken van tijdelijke ondersteuning

Op deze operationele doelstelling hebben zich geen grote mutaties in relatie tot de omvang van de doelstelling voorgedaan. Zie hiervoor ook de criteria in de leeswijzer van deze suppletore begroting.

Beleidsartikel 46 Sport

46.1 Algemene doelstelling

Een sportieve samenleving waarin zowel veel aan sport wordt gedaan als van sport wordt genoten.

46.2 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsuitgaven (bedragen x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore wet	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2009	Mutaties 2010	Mutaties 2011	Mutaties 2012
	1	2	3	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	74 068	0	- 13 879	60 189	- 337	- 84	1 000	0
Uitgaven	117 444	0	- 11 045	106 399	1 000	1 000	1 000	0
Programma-uitgaven	114 974	0	- 11 087	103 887	850	850	850	0
1. Mensen sporten en bewegen meer voor hun gezondheid	18 763	0	- 4 500	14 263	0	0	0	0
2. Via de sport ontmoeten mensen elkaar, doen mensen mee aan maatschappelijke activiteiten en gaan mensen respectvol met elkaar om	68 584	0	- 5 937	62 647	1 500	1 500	1 500	500
3. De topsport in Nederland staat symbool voor ambitie, is een bron van ontspanning en draagt bij aan ons nationale imago in binnen- en buitenland	27 627	0	- 650	26 977	- 650	- 650	650	- 500
Apparaatsuitgaven	2 470	0	42	2 512	150	150	150	0
Ontvangsten	870	0	155	1 025	0	0	0	0

46.3 Operationele doelstellingen

Er zijn 3 operationele doelstellingen op dit beleidsartikel:

1. Mensen sporten en bewegen meer voor hun gezondheid;
2. Via de sport ontmoeten mensen elkaar, doen mensen mee aan maatschappelijke activiteiten en gaan mensen respectvol met elkaar om;
3. De topsport in Nederland staat symbool voor ambitie, is een bron van

ontspanning en draagt bij aan ons nationale imago in binnen- en buitenland.

46.3.1 Mensen sporten en bewegen meer voor hun gezondheid

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	18 763
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Overboeking naar het Gemeentefonds in het kader van de integratie uitkering Sport en Bewegen	- 4 500
2. Overige mutaties	0
Stand 1e suppletore begroting	14 263

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

1. Overboeking naar het Gemeentefonds in het kader van de integratie uitkering Sport en Bewegen: dit betreft de bijdrage in verband met de impuls Nationaal Actieplan Sport en Bewegen. Op 3 april jl. hebben VWS, VNG en NOC*NSF kaderstellende afspraken over deze impuls ondertekend. Met deze impuls worden honderdduizenden mensen in nagenoeg honderd gemeenten gestimuleerd meer te gaan bewegen. VWS investeert de komende periode € 38 miljoen in de impuls NASB. Gemeenten, die de sport- en beweegactiviteiten gaan opzetten, zullen een zelfde bedrag investeren.

46.3.2 Via de sport ontmoeten mensen elkaar, doen mensen mee aan maatschappelijke activiteiten en gaan mensen respectvol met elkaar om

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	68 584
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Overboeking naar het Gemeentefonds in het kader van de integratie-uitkering «Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur»	- 7 500
2. Overige mutaties	1 563
Stand 1e suppletore begroting	62 647

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

1. Overboeking naar het Gemeentefonds in het kader van de integratie-uitkering «Impuls Brede Scholen, Sport en Cultuur»: dit betreft het VWS-deel van de rijksbijdrage voor 2008 in het kader van de realisering van combinatiefuncties, d.w.z. werknemers die in dienst zijn bij één werkgever maar werkzaam zijn ten behoeve van twee sectoren. Op 10 december 2007 hebben OCW, VWS, VNG, NOC*NSF, de Cultuurformatie en de gezamenlijke onderwijsorganisaties hierover bestuurlijke afspraken gemaakt. Met de aanstelling van combinatiefuncties wordt beoogd een impuls te geven aan de ontwikkeling van brede scholen, de versterking van sportverenigingen en de sport- en cultuurparticipatie van de schoolgaande jeugd (Primair en Voortgezet Onderwijs). Vanaf 2008 investeren OCW, VWS en gemeenten een olopend bedrag waarmee in 2012 in totaal 2500 fte's kunnen worden gerealiseerd. De rijksbijdrage is circa 40% en de gemeentelijke bijdrage circa 60% van het totaal.

46.3.3 De topsport in Nederland staat symbool voor ambitie, is een bron van ontspanning en draagt bij aan ons nationale imago in binnen- en buitenland

Op deze operationele doelstelling hebben zich geen grote mutaties in relatie tot de omvang van de doelstelling voorgedaan. Zie hiervoor ook de criteria in de leeswijzer van deze suppletore begroting.

Beleidsartikel 47 Oorlogsgetroffenen en herinnering Wereldoorlog II

47.1 Algemene doelstelling

De erfenis van WO II is afgewikkeld en mensen beseffen, mede op basis van de gebeurtenissen uit WO II, wat het betekent om in vrijheid te kunnen leven.

47.2 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsuitgaven (bedragen x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore wet	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2009	Mutaties 2010	Mutaties 2011	Mutaties 2012
	1	2	3	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	387 470	0	21 484	408 954	11 282	11 479	10 425	10 315
Uitgaven	388 402	0	22 684	411 086	11 782	11 479	10 425	10 315
Programma-uitgaven	387 129	0	22 746	409 875	11 782	11 479	10 425	10 315
1. Een kwalitatief goed en doelmatig stelsel van materiele en immateriële hulpverlening aan oorlogsgetroffenen WO II in een situatie van afbouw	373 057	0	20 746	393 803	11 782	11 479	10 425	10 315
2. De herinnering aan WO II blijft levend en veel mensen – vooral jeugdigen – zijn zich bewust van de betekenis van WO II	14 072	0	2000	16 072	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven	1 273	0	- 62	1 211	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0

47.3 Operationele doelstellingen

Er zijn 2 operationele doelstellingen op dit beleidsartikel:

1. Een kwalitatief goed en doelmatig stelsel van materiele en immateriële hulpverlening aan oorlogsgetroffenen WO II in een situatie van afbouw;
2. De herinnering aan WO II blijft levend en veel mensen – vooral jeugdigen – zijn zich bewust van de betekenis van WO II;

47.3.1 Een kwalitatief goed en doelmatig stelsel van materiele en immateriële hulpverlening aan oorlogsgetroffenen WO II in een situatie van afbouw

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000) 373 057

Mutaties 1e suppletore begroting:

1. Indexering wetten, regelingen en rechtsherstel WO II 21 400
2. Overige mutaties - 654

Stand 1e suppletore begroting 393 803

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

1. Indexering wetten, regelingen en rechtsherstel WO II: dit betreft de jaarlijkse indexering voor de wetten en regelingen oorlogsgetroffenen aan het prijspeil van het lopende jaar.

47.3.2 De herinnering aan WO II blijft levend en veel mensen – vooral jeugdigen – zijn zich bewust van de betekenis van WO II

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	14 072
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Eindejaarsmarge: Inrichting presentatie Indisch Herinneringscentrum Bronbeek	1 000
2. Eindejaarsmarge: Webportal Indisch Erfgoed van de Oorlog	1 000
3. Overige mutaties	0
Stand 1e suppletore begroting	16 072

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

1. Eindejaarsmarge: Inrichting presentatie Indisch Herinneringscentrum Bronbeek. Het inmiddels opgerichte Indisch Herinneringscentrum Bronbeek ontvangt vanuit de eindejaarsmarge € 1 miljoen voor de inrichting van een tentoonstelling en alles wat daarmee samenhangt. Dit bedrag is toegezegd in de brief van 26 juli 2007 aan de Tweede Kamer. Aan de tentoonstelling moet een uitgewerkt en voor VWS aanvaardbaar plan ten grondslag liggen. Verwacht werd dat het plan in 2007 bij VWS zou worden ingediend. Door vertraging in de totstandkoming van het Indisch Herinneringscentrum zal dit in 2008 worden gerealiseerd.
2. Eindejaarsmarge: Webportal Indisch Erfgoed van de Oorlog. Omdat de groep mensen die de Tweede Wereldoorlog bewust heeft meegemaakt steeds kleiner wordt, zijn de volgende generaties aangewezen op hun nalatenschap. Het ministerie van VWS heeft het initiatief genomen tot het programma Erfgoed van de oorlog, dat zich richt op het behoud en de toegankelijkheid van waardevol materiaal uit en over de Tweede Wereldoorlog. Een onderdeel daarvan binnen het deeltraject Indisch Erfgoed van de Oorlog is de ontwikkeling en realisatie van een digitale webportal «Indisch Erfgoed van de Oorlog». Oorspronkelijk was het de bedoeling dat de website in 2007 tot stand zou komen. Door vertraging is dit echter niet gelukt. Daarom wordt uit de eindejaarsmarge € 1 miljoen beschikbaar gesteld.

Niet-beleidsartikel 98 Algemeen

98.1 Algemeen

In dit niet-beleidsartikel worden de uitgaven beschreven die niet specifiek aan een van de beleidsdoelstellingen uit de voorgaande beleidsartikelen zijn toe te rekenen. Het gaat hierbij om ministeriebrede programma- en apparaatsuitgaven.

98.2 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsuitgaven (bedragen x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore wet	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2009	Mutaties 2010	Mutaties 2011	Mutaties 2012
	1	2	3	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	285 199	0	9 439	294 638	5 299	1 796	609	- 5 093
Uitgaven	296 514	0	11 857	308 371	5 331	1 828	641	- 5 093
Programma-uitgaven	100 298	0	3 381	103 679	- 13	- 1 141	- 1 898	- 4 398
1. Internationale samenwerking	11 998	0	2 000	13 998	0	0	0	0
2. Beheer en toezicht stelsel	88 300	0	1 381	89 681	- 13	- 1 141	- 1 898	- 4 398
Apparaatsuitgaven	196 216	0	8 476	204 692	5 344	2 969	2 539	- 695
Ontvangsten	3 380	0	0	3 380	0	0	0	0

98.3 Operationele doelstellingen op programma-uitgaven

Er zijn 2 operationele doelstellingen op dit niet-beleidsartikel:

1. Internationale samenwerking;
2. Beheer en toezicht stelsel.

Daarnaast worden op dit artikel de apparaatsuitgaven van de inspecties (IGZ en IJZ), het SCP, de Raden (RMO, RVZ, GR en RGO), het strategisch onderzoek van het RIVM en het NVI, en de departementsbrede PenM uitgaven geraamd.

98.3.1 Internationale samenwerking

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	11 998
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Eindejaarsmarge Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS)	2000
2. Overige mutaties	0
Stand 1e suppletore begroting	13 998

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

1. Eindejaarsmarge Homogene Groep Internationale Samenwerking (HGIS): door vertragingen van het programma United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) is in 2007 € 2 miljoen van de beschikbare middelen niet tot besteding gekomen. Inmiddels is het project in volle gang. De verwachting is dat het programma in 2008 een inhaal-slag zal gaan maken en qua financiële uitputting in lijn zal gaan lopen met de oorspronkelijke raming.

98.3.2 Beheer en toezicht stelsel

Op deze operationele doelstelling hebben zich geen grote mutaties in relatie tot de omvang van de doelstelling voorgedaan. Zie hiervoor ook de criteria in de leeswijzer van deze suppletore begroting.

98.4 Apparaatsuitgaven

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	196 216
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Eindejaarsmarge: instandhouding Raad Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO)	1 126
2. Eindejaarsmarge: verander- en strategietraject Nederlands Vaccin Instituut (NVI)	1 000
3. Landelijke campagne Patiëntveiligheid	2 067
4. Overige mutaties	4 283
Stand 1e suppletore begroting	204 692

Toelichting mutaties 1e suppletore begroting:

1. Eindejaarsmarge: instandhouding Raad Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO): voor de instandhouding van de RMO wordt vanuit de eindejaarsmarge € 1,1 miljoen beschikbaar gesteld.
2. Eindejaarsmarge: verander- en strategietraject Nederlands Vaccin Instituut (NVI): vanuit de eindejaarsmarge wordt € 1 miljoen beschikbaar gesteld voor het verander- en strategietraject bij het NVI.
3. Landelijke campagne Patiëntveiligheid: voor de landelijke campagne patiëntveiligheid wordt ruim € 2 miljoen beschikbaar gesteld. Hiervan is € 1,8 miljoen bestemd voor een personele uitbreiding van 20 fte en € 0,8 miljoen voor het wetenschappelijke programma. De Inspectie Gezondheidszorg (IGZ) neemt € 0,5 miljoen van de totale kosten voor haar rekening.

Niet-beleidsartikel 99 Nominaal en Onvoorzien

99.1 Algemeen

Dit is een technisch, administratief artikel, waarop middelen voor de loon en prijsbijstelling worden geparkeerd voordat ze worden overgeheveld naar de desbetreffende beleidsartikelen. Daarnaast worden op dit artikel de taakstellingen geboekt, voordat deze verder worden verdeeld over de beleidsartikelen. Ook worden hierop de onvoorzien uitgaven geplaatst die aan de beleidsartikelen worden toegedeeld.

99.2 Budgettaire gevolgen van beleid begrotingsuitgaven (bedragen x € 1 000)

	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore wet	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 2009	Mutaties 2010	Mutaties 2011	Mutaties 2012
	1	2	3	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	- 37 698	- 4 500	108 104	65 906	113 716	109 935	109 205	100 602
Uitgaven	- 42 118	- 4 500	108 104	61 486	113 716	109 935	109 205	100 602
Programma-uitgaven	- 42 118	- 4 500	108 104	61 486	113 716	109 935	109 205	100 602
1. Loonbijstelling	985	0	86 572	87 557	87 735	88 092	86 787	84 054
2. Prijsbijstelling	398	0	6 419	6 817	6 420	6 005	3 968	3 966
3. Onvoorzien	2	0	7 484	7 486	13 313	10 370	10 178	8 256
4. Taakstelling	- 43 503	- 4 500	7 629	- 40 374	6 248	5 468	8 272	4 326

Loonbijstelling

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	985
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Loonbijstelling restant tranche 2007, kader Zorg (Opleidingsfonds)	647
2. Loonbijstelling restant tranche 2007, kader Rijksbegroting	2 779
3. Loonbijstelling tranche 2008, kader Zorg (Opleidingsfonds)	22 003
4. Loonbijstelling tranche 2008, kader Rijksbegroting	60 343
5. Overige mutaties	800
Stand 1e suppletore begroting	87 557

Prijsbijstelling

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	398
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Prijsbijstelling tranche 2008, kader Zorg (Opleidingsfonds)	5 974
2. Overige mutaties	445
Stand 1e suppletore begroting	6 817

Onvoorzien

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	2
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Overboeken resterende middelen eindejaarsmarge	15 682
2. Inzet eindejaarsmarge ter dekking algehele begrotingsproblematiek	- 10 462
3. Overboeking van het ministerie van Financiën van de enveloppenmiddelen Participatie	2 350
4. Overboeking naar het Gemeentefonds van de enveloppenmiddelen Participatie	- 2 350
5. Overboeking van het ministerie van Financiën van de enveloppenmiddelen Innovatie CBRN (weerstandverhoging)	5 500
6. Overige mutaties	- 3 236
Stand 1e suppletore begroting	7 486

Toelichting doelstelling Onvoorzien

Algemeen: de mutaties die op deze post plaatsvinden hebben betrekking op de middelen in verband met de eindejaarsmarge en de verdeling van de enveloppen uit het coalitieakkoord. Het betreft budgetten die nog doorgeboekt moeten worden naar de beleidsartikelen. Dit geschiedt bij de 2e suppletore begroting 2008.

3. en 4. Enveloppenmiddelen participatie: in het beleidsprogramma van het kabinet zijn er middelen beschikbaar gesteld voor vrijwillige inzet en maatschappelijke stages. De middelen worden voor 50% verdeeld over gemeenten met scholen voor voortgezet onderwijs (via de begroting van het ministerie van OCW) en voor 50% verdeeld over alle 443 gemeenten via dit begrotingshoofdstuk. De middelen worden rechtstreeks aan het Gemeentefonds toegevoegd.
5. Enveloppenmiddelen innovatie CBRN: de middelen worden beschikbaar gesteld voor inspanningen op het gebied van weerstandverhoging tegen (en respons op) chemisch, biologisch, radiologisch of nucleair (CBRN)-terrorisme. VWS is belast met de weerstandverhoging van een aantal, op grond van de NCTb-lijst, aangewezen diensten/instellingen.

Taakstelling

Stand vastgestelde begroting 2008 (bedragen x € 1 000)	- 48 003
<i>Mutaties 1e suppletore begroting:</i>	
1. Overboeking naar het ministerie van AZ i.v.m. de bijdrage aan het rijkslogo	- 306
2. Aandeel van Jeugd en Gezin in een bij de 1e suppletore begroting 2006 op de VWS-begroting doorgevoerde taakstellende onderuitputting ter dekking van algehele begrotingsproblematiek	1 300
3. Overige mutaties	6 635
Stand 1e suppletore begroting	- 40 374

4. HET BELEID MET BETREKKING TOT DE ZORGITGAVEN

Deze paragraaf geeft een actueel beeld van de uitgaven onder het Budget-tair Kader Zorg (BKZ). Naast de doorwerking van de voorlopige zorg-uitgaven 2007 (zoals gepresenteerd in het Jaarverslag 2007, dat op de derde woensdag in mei verschijnt), geeft deze paragraaf de mutaties weer die voortkomen uit in gang gezet beleid en onvermijdelijke knelpunten, die in 2008 voorzien worden.

De netto BKZ relevante uitgaven nemen ten opzichte van de VWS ontwerp-begroting toe met € 256 miljoen. Dit is het saldo¹ van de mutaties in de bruto BKZ relevante uitgaven en in de BKZ relevante ontvangsten (eigen betalingen). Ten opzichte van de VWS ontwerp-begroting nemen de bruto BKZ relevante uitgaven en de BKZ relevante ontvangsten toe, met respectievelijk € 263 miljoen en € 6 miljoen. Paragraaf 4.1 geeft een nadere specificatie van de uitgaven en ontvangsten mutaties. Het BKZ-plafond is als gevolg van nominale ontwikkelingen en technische ijklijnmutaties met € 106 miljoen verhoogd. De netto BKZ relevante uitgaven komen volgens de huidige stand € 150 miljoen boven het BKZ-plafond uit. Paragraaf 4.2 geeft een nadere toelichting van de verhoging van het BKZ-plafond en de vergelijking met de netto BKZ relevante uitgaven.

4.1 Ontwikkelingen in uitgaven en ontvangsten 2008

Tabel 1 geeft een overzicht van de mutaties in bruto BKZ relevante uitgaven 2008. De belangrijkste mutaties worden vervolgens kort toege-licht. Voor een uitgebreidere toelichting van de BKZ-mutaties op de VWS-artikelen wordt verwezen naar paragraaf 4.3.

Tabel 1 Mutaties in de bruto BKZ relevante uitgaven 2008 (bedragen x € 1 000 000)

	2008
Bruto BKZ relevante uitgaven stand VWS ontwerp-begroting 2008	54 349,7
<i>Mutaties:</i>	
Doorwerking voorlopige zorguitgaven 2007	173,3
<i>vv financieringschuif</i>	<i>150,0</i>
PGB's	25,0
Tegenvaller FLO regeling ambulancezorg	43,0
Besparingsverlies huisartsen	33,6
Onverzekerden	2,4
Wanbetalers	4,0
Macro loon- en prijsbijstelling (CEP tranche 2008)	- 60,5
Ova correctie	28,1
IJKlijnmutaties	6,4
Overige mutaties	7,2
<i>Totaal mutaties</i>	<i>262,5</i>
Bruto BKZ relevante uitgaven stand 1e suppletore begroting 2008	54 612,2

¹ Door afrondingsverschillen kan het saldo van de delen afwijken van het totaal.

Doorwerking voorlopige zorguitgaven 2007

Op basis van de gegevens van de NZa en het CVZ zijn de zorguitgaven 2007 geactualiseerd, dit betreft echter nog een voorlopig en incompleet beeld. In juni/juli worden de budgetgegevens van de ziekenhuissectoren en de ambulances ontvangen, tevens worden dan de voorlopige realisatiecijfers 2007 van de AWBZ-convenantsectoren verwacht.

Uit de huidige actualisatie komt per saldo een tegenvaller van € 173,3 miljoen. Dit is inclusief een (incidentele) financieringschuif van € 150 miljoen. Hier wordt een aanvullende tegenvaller verwacht, de omvang hiervan wordt duidelijk bij de – in juni/juli te ontvangen – nieuwe realisatiegegevens over 2007 van de NZa en het CVZ. Een financieringschuif betreft betalingen van zorgkantoren voor verplichtingen die in voorgaande jaren zijn aangegaan.

PGB's

Op basis van de realisatiegegevens 2007 is de raming 2008 bijgesteld met € 25 miljoen.

Tegenvaller FLO regeling ambulancezorg

Deze tegenvaller is het gevolg van een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB). Het CBB heeft het besluit van de NZa, om de meerkosten die voortkomen uit CAO-afspraken rondom het functioneel leeftijdsontslag (FLO) niet in de tarieven te verwerken, ongeldig verklaard.

Besparingsverlies huisartsen

Om overschrijdingen op onderdelen van de huisartsenzorg te compenseren was VWS voornemens om de totale overschrijding (exclusief de overschrijding op de modules POH en M&I) te dekken middels een tariefmaatregel voor huisartsenzorg. In bestuurlijk overleg met betrokken partijen is echter overeengekomen om de overschrijding deels te dekken middels het niet indexeren van de tarieven in 2007 en 2008.

Onverzekerden

Volgens gegevens van het CBS zijn zo'n 240 000 mensen onverzekerd voor de Zorgverzekeringswet (Zvw). In de brief inzake de aanpak van deze onverzekerden (TK 2007–2008, 29 689, nr. 180) is aangegeven welke maatregelen worden voorbereid om dit aantal terug te dringen. Tot die maatregelen behoren doelgroepgerichte voorlichting, actieve opsporing, boeteoplegging en ambtshalve verzekeren. Met het oog op de door de SVB, het CVZ en het CJIB te maken kosten wordt de uitgavenraming 2008 verhoogd met € 2,4 miljoen. Tegenover deze hogere uitgaven staan hogere ontvangsten.

Wanbetalers

Naast de groep onverzekerden zijn er ongeveer 200 000–250 000 verzekerden die hun nominale premie voor de Zorgverzekering (Zvw) al meer dan 6 maanden niet hebben betaald. Teneinde dit aantal terug te dringen wordt een wetsvoorstel voorbereid waarbij wanbetalers worden verplicht tot betaling van een bestuursrechtelijke premie (incl. 30% opslag van de zorgpremie) aan het CVZ en de mogelijkheid van bronheffing door de overheid. Met het oog op de door het CVZ te maken kosten wordt de uitgavenraming 2008 verhoogd met € 4 miljoen. Tegenover deze hogere uitgaven staan hogere ontvangsten.

Macro loon- en prijsbijstelling (CEP tranche 2008)

De raming van de loon- en prijsbijstelling is aangepast op basis van de

meest recente macro-economische inzichten in het Centraal Economisch Plan 2008 van het Centraal Planbureau (CPB).

Ova correctie

Deze mutatie betreft een correctie op de middelen die eerder voor de jaarlijkse indexering van budgetten en tarieven voor de loonkostenstijging, de ova, waren gereserveerd.

IJKlijnmutaties

Dit betreft een saldo van diverse mutaties tussen de verschillende uitgavenkaders en het BKZ. Onder andere betreft dit de overheveling van de begroting J&G voor wachtlijsten jeugdzorg (€ 26 miljoen) naar het BKZ, de overheveling van middelen voor de subsidie kwaliteit medisch specialisten naar de VWS-begroting (€ 10 miljoen) en een overheveling voor de uitgaven die gemoeid zijn met de aanpak van onverzekerden en wanbetalers Zvw die plaatsvinden op de VWS-begroting (€ 6,4 miljoen).

Tabel 2 geeft een overzicht van de BKZ relevante ontvangsten.

Tabel 2 Mutaties in de BKZ relevante ontvangsten 2008 (bedragen x € 1 000 000)

	2008
BKZ relevante ontvangsten stand VWS ontwerpbegroting 2008	3 028,3
Onverzekerden/wanbetalers	6,4
BKZ relevante ontvangsten stand 1e suppletore begroting 2008	3 034,7

Onverzekerden/wanbetalers

Zoals reeds gemeld in de toelichting bij tabel 1 wordt de uitgavenraming verhoogd in verband met de aanpak van onverzekerden en wanbetalers Zvw. Tegenover deze extra uitgaven staan extra ontvangsten die in het Zorgverzekeringsfonds vloeien.

4.2 BKZ-plafond

Tabel 3 geeft een overzicht van de bijstellingen in het BKZ-plafond. In totaal is het BKZ-plafond met € 106,2 miljoen opwaarts bijgesteld.

Tabel 3 Mutaties in het BKZ-plafond 2008 (bedragen x € 1 000 000)

	2008
BKZ-plafond stand VWS ontwerpbegroting 2008	51 321,4
Bijstelling op basis van deflator Nationale Bestedingen	99,8
IJKlijnmutaties begrotingsgefinancierde uitgaven	6,4
BKZ-plafond stand 1e suppletore begroting 2008	51 427,6

Bijstellingen op basis van de deflator Nationale Bestedingen

Het BKZ-plafond wordt conform de afgesproken systematiek aangepast aan de ontwikkelingen van de prijs Nationale Bestedingen (pNB). Bij de opstelling van de VWS-begroting is de Macro Economische Verkenning (MEV) 2007 als basis gebruikt. Omdat het Centraal Planbureau (CPB) in het Centraal Economisch Plan 2008 de prijsontwikkeling van de NB hoger raamt dan in de MEV is het BKZ-plafond opwaarts bijgesteld.

IJKlijnmutaties begrotingsgefinancierde uitgaven

Zie de toelichting bij de uitgavenmutaties in paragraaf 4.1.

Tabel 4 geeft de ontwikkeling van de uitgaven en ontvangsten onder het BKZ¹ sinds de VWS-begroting 2008 weer.

Tabel 4 Ontwikkeling van het BKZ (bedragen x € 1 000 000)

	BKZ uitgaven	BKZ ontvangsten	BKZ uitgaven	BKZ-plafond	Overschrijding (+)/ onderschrijding (-)
	(Bruto)	(Eigen betalingen)	(Netto)		
	a	b	c=a-b	d	e=c-d
Stand VWS ontwerpbegroting 2008	54 350	3 028	51 321	51 321	0
Stand 1e suppletore begroting 2008	54 612	3 035	51 578	51 428	150
Mutatie t.o.v. stand VWS ontwerpbegroting 2008	263	6	256	106	150

Bij de stand 1e suppletore wet doet zich een overschrijding voor van € 150 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de doorwerking van de voorlopige zorguitgaven 2007. De uitgaven- en ontvangstenmutaties leiden per saldo tot een verhoging van de netto BKZ relevante uitgaven met € 256 miljoen. Het BKZ-plafond wordt met € 106 miljoen verhoogd.

4.3 Toelichting mutaties per artikel

De onderstaande tabellen geven een cijfermatig overzicht per artikel. Tabel 5 geeft de mutaties vanaf de stand ontwerpbegroting 2008 tot aan de 1e suppletore begroting 2008 op artikelniveau weer. Relevante mutaties worden in tabel 6 verder toegelicht.

Tabel 5 Premiegefinancierde zorguitgaven per artikel (bedragen x € 1 000 000)

Artikel	Stand VWS ontwerp- begroting 2008	Mutaties 1e suppletore begroting 2008	Stand 1e suppletore begroting 2008	Mutaties 2009	Mutaties 2010	Mutaties 2011	Mutaties 2012
	a	b	c=a+b				
41 Volksgezondheid	104,2	- 6,4	97,8	6,0	6,0	6,0	6,0
42 Gezondheidszorg	30 052,0	8,7	30 060,7	- 4,9	35,9	51,6	51,2
43 Langdurige zorg	20 150,0	291,0	20 441,0	80,6	80,6	80,6	80,6
44 Maatschappelijke ondersteuning	163,5	2,6	166,1	- 1,1	- 4,9	- 9,0	- 9,0
99 Nominaal en onvoorzien	1 640,4	- 57,8	1 582,6	83,4	44,7	- 133,6	164,8
Wmo (gemeentefonds)	1 439,0	23,6	1 462,6	1,3	1,3	1,3	1,3
Opleidingsfonds (begroting VWS)	773,0	- 0,3	772,7	3,2	6,7	6,7	6,7
Aanvullende post- Begrotings- gefinancierde BKZ-uitgaven	27,6	1,1	28,7	- 243,2	- 241,6	- 241,9	- 240,2
Totaal	54 349,7	262,5	54 612,2	- 74,7	- 71,3	- 238,3	61,4

Tabel 6 Toelichting financiële mutaties per artikel

41 Volksgezondheid (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2008
Stand VWS ontwerpbegroting 2008	104,2
<i>Mutaties tot en met 1e suppletore begroting 2008</i>	
1. Doorwerking voorlopige zorguitgaven 2007	- 6,4
Stand 1e suppletore begroting 2008	97,8

¹ Door afrondingsverschillen kan het saldo van de delen afwijken van het totaal.

Toelichting mutaties:

1. Op basis van de gegevens van de NZa en het CVZ zijn de uitgaven

2007 van het Rijksvaccinatieprogramma geactualiseerd. Uit deze actualisatie komt per saldo een meevaller van € 6,4 mln, dit is het resultaat van een tegenvaller bij de budgetten (€ 6,0 mln) en een financieringschuif van 2006 en 2007 naar 2008 (€ -12,4 mln).

42 Gezondheidszorg (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2008
Stand VWS ontwerpbegroting 2008	30 052,0
<i>Mutaties tot en met 1e suppletore begroting 2008</i>	
1. Doorwerking voorlopige zorguitgaven 2007	- 54,5
2. Correctie PGB's	- 39,7
3. Wachtlijsten jeugdzorg	13,0
4. Subsidie kwaliteit medisch specialisten	- 10,0
5. Overheveling opleidingsfonds	- 6,6
6. Tegenvaller FLO regeling ambulancezorg	43,0
7. Besparingsverlies huisartsen	33,6
8. Verbetering methadonbehandeling	7,5
9. Overige mutaties	9,9
10. Technische mutatie	12,5
Stand 1e suppletore begroting 2008	30 060,7

Toelichting mutaties:

- Op basis van de gegevens van de NZa en het CVZ zijn de uitgaven 2007 geactualiseerd. Uit deze actualisatie komt per saldo een meevaller van € 54,5 mln. Hogere uitgaven dan geraamd doen zich vooral voor bij huisartsenzorg (€ 117,9 mln), medisch specialisten (€ 35,6 mln) en dieetadvisering (€ 9,1 mln). Lagere uitgaven dan geraamd doen zich met name voor bij tandheelkundige specialistische zorg (€ 37,1 mln), kraamzorg (€ 33,6 mln), ziekenvervoer (€ 17,5 mln), hulpmiddelen (€ 80 mln) en grensoverschrijdende zorg (€ 53,2 mln).
- Overheveling middelen van PGB's Zvw naar PGB's AWBZ, vanwege het handhaven van de activerende begeleiding onder de AWBZ.
- Overheveling van de begroting J&G voor de wachtlijsten jeugdzorg (jeugd ggz), voortvloeiend uit de motie Van Geel c.s.. Dit betrof een motie bij de Algemene poltieke beschouwingen over begroting 2008.
- Overheveling naar de VWS-begroting in verband met de subsidie voor kwaliteitsbeleid medisch specialisten.
- Overheveling naar het opleidingsfonds. Aangezien in de zgn. tweede tranche opleidingen meer opleidingsplaatsen omgaan dan eerder aangenomen, vindt een aanvullende schoning van de instellingsbudgetten plaats.
- Deze tegenvaller is het gevolg van een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB). Het CBB heeft het besluit van de NZa, om de meerkosten die voortkomen uit CAO-afspraken rondom het functioneel leeftijdsontslag (FLO) niet in de tarieven te verwerken, ongeldig verklaard. De tegenvaller van € 43 mln betreft de hiermee samenhangende extra kosten voor de jaren 2006, 2007 en 2008. Het structurele effect is een tegenvaller van € 16 mln.
- Om overschrijdingen op onderdelen van de huisartsenzorg te compenseren was VWS voornemens om de totale overschrijding (exclusief de overschrijding op de modules POH en M&I) te dekken middels een tariefmaatregel voor huisartsenzorg. In bestuurlijk overleg met betrokken partijen is echter overeengekomen om de overschrijding deels te dekken middels het niet indexerend van de tarieven in 2007 en 2008.
- Betreft verbetering van de verslavingszorg, door de diagnostiek en zorg bij methadonbehandeling te versterken met inzet van extra

verpleegkundigen bij de methadonposten. De maatregel is een uitvloeisel van een behandelrichtlijn die is opgesteld op advies van de IGZ.

43 Langdurige zorg (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2008
Stand VWS ontwerpbegroting 2008	20 150,0
<i>Mutaties tot en met 1e suppletore begroting 2008</i>	
1. Doorwerking voorlopige zorguitgaven 2007	185,6
2. PGB's	114,7
3. Wachtlijsten jeugdzorg	13,0
4. Wmo	- 22,3
Stand 1e suppletore begroting 2008	20 441,0

Toelichting mutaties:

- Op basis van de gegevens van de NZa en het CVZ zijn de uitgaven 2007 geactualiseerd. Uit deze actualisatie komt per saldo een tegenvaller van € 185,6 mln, het resultaat van een tegenvaller bij de uitgaven van de bovenbudgettaire vergoedingen (€ 21,0 mln), subsidies gehandicaptenzorg (€ 2,2 mln) en een financieringschuif van 2003–2007 naar 2008 (€ 162,4 mln) bij de AWBZ-convenantsectoren.
- De mutaties bij de PGB's betreffen een herschikking van € 50 mln ten behoeve van de financiering van het subsidieplafond, een overheveling van € 39,7 mln van de Zvw vanwege het handhaven van de activerende begeleiding onder de AWBZ en een ramingbijstelling van € 25 mln van het subsidieplafond 2008.
- Overheveling van de begroting J&G voor de wachtlijsten jeugdzorg (jeugd lvg), voortvloeiend uit de motie Van Geel c.s.. Dit betrof een motie bij de Algemene politieke beschouwingen over begroting 2008.
- Terugboeking naar de Wmo voor de levering van huishoudelijke zorg aan thuiswonende verblijfsgeïndiceerden (het volledig pakket thuis). In 2008 wordt huishoudelijke zorg voor verblijfsgeïndiceerden nog door gemeenten geleverd en gefinancierd.

44 Maatschappelijke ondersteuning (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2008
Stand VWS ontwerpbegroting 2008	163,5
<i>Mutaties tot en met 1e suppletore begroting 2008</i>	
1. Doorwerking voorlopige zorguitgaven 2007	2,6
Stand 1e suppletore begroting 2008	166,1

Toelichting mutaties:

- Op basis van de gegevens van het CVZ zijn de uitgaven 2007 van de MEE-subsidies geactualiseerd. Uit deze actualisatie komt per saldo een tegenvaller van € 2,6 mln.

99 Nominaal en onvoorzien (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2008
Stand VWS ontwerpbegroting 2008	1 640,4
<i>Mutaties tot en met 1e suppletore begroting 2008</i>	
1. Doorwerking voorlopige zorguitgaven 2007	46,0
2. Aanpassing raming loon- en prijsbijstelling	- 61,6
3. Ova correctie	28,1
4. Bijstelling Wmo budget	- 1,3
5. Overheveling PGB's	- 50,0
6. Onverzekerden	2,4
7. Wanbetalers	4,0
8. Onverzekerden/wanbetalers	- 6,4
9. Overige mutaties	- 6,5
10. Technische mutatie	- 12,5
Stand 1e suppletore begroting 2008	1 582,6

Toelichting mutaties:

1. Op basis van de gegevens van het CVZ zijn de uitgaven 2007 geactualiseerd. Uit deze actualisatie blijken uitgaven van € 46,0 mln voor overige kosten (o.a. kosten voor de beleidsregels «Geïntegreerde eerstelijnszorg en innovatie», «Innovatie ten behoeve van nieuwe zorgproducten» en «Samenwerking ten behoeve van geïntegreerde eerstelijnszorgproducten»).
2. De raming van de loon- en prijsbijstelling is aangepast op basis van de meest recente macro-economische inzichten in het Centraal Economisch Plan 2008 van het Centraal Planbureau (CPB).
3. Ova correctie. Deze mutatie betreft een correctie op de middelen die eerder voor de jaarlijkse indexering van budgetten en tarieven voor de loonkostenstijging, de ova, waren gereserveerd.
4. Het Wmo budget wordt bijgesteld. Correctie betreft aantoonbare registratiefouten in 2005 voor 7 gemeenten in de regio ZW-Friesland en de nominale indexatie 2007 en 2008.
5. Overheveling naar artikel 43 voor de PGB's, ten behoeve van de financiering van het subsidieplafond.
6. In verband met door het CVZ, de SVB en het CJIB te maken kosten die samenhangen met de aanpak van onverzekerden Zvw wordt de uitgavenraming met € 2,4 mln verhoogd. De ontvangstenraming wordt eveneens verhoogd.
7. Met het oog op de voorgenomen maatregelen in het kader van de aanpak van wanbetalers Zvw (verzekerden die langer dan zes maanden hun Zvw-premie niet hebben betaald) wordt de uitgavenraming met € 4,0 mln verhoogd. De ontvangstenraming wordt eveneens verhoogd.
8. Aangezien de met de aanpak van onverzekerden en wanbetalers gemoeide uitgaven worden gedaan via de VWS-begroting vindt een overheveling plaats van premiegefinancierde uitgaven naar de VWS-begroting.

99 Nominaal en onvoorzien (bedragen x € 1 000 000)

Ontvangsten	2008
Stand VWS ontwerpbegroting 2008	3 028,3
<i>Mutaties tot en met 1e suppletore begroting 2008</i>	
1. Onverzekerden/wanbetalers	6,4
Stand 1e suppletore begroting 2008	3 034,7

Toelichting mutaties:

1. In verband met de aanpak van onverzekerden en wanbetalers Zvw wordt de raming verhoogd. Zie ook de toelichting bij de uitgaven.

**Wmo (gemeentefonds, op de begroting van BZK) (bedragen
x € 1 000 000)**

Uitgaven	2008
Stand VWS ontwerpbegroting 2008	1 439,0
<i>Mutaties tot en met 1e suppletore begroting 2008</i>	
1. Terugboeking	22,3
2. Bijstelling	1,3
Stand 1e suppletore begroting 2008	1 462,6

Toelichting mutaties:

1. Terugboeking naar de Wmo voor de levering van huishoudelijke zorg aan thuiswonende verblijfsgeïndiceerden (het volledig pakket thuis). In 2008 wordt huishoudelijke zorg voor verblijfsgeïndiceerden nog door gemeenten geleverd en gefinancierd.
2. Het Wmo budget wordt bijgesteld. Correctie betreft aantoonbare registratiefouten in 2005 voor 7 gemeenten in de regio ZW-Friesland en de nominale indexatie 2007 en 2008.

**Opleidingsfonds (op de begroting van VWS) (bedragen
x € 1 000 000)**

Uitgaven	2008
Stand VWS ontwerpbegroting 2008	773,0
<i>Mutaties tot en met 1e suppletore begroting 2008</i>	
1. Aanvullende schoning 2e tranche	6,7
2. Modernisering van opleidingen	- 4,0
3. Orgaandonaties	- 3,0
Stand 1e suppletore begroting 2008	772,7

Toelichting mutaties:

1. Overheveling naar het opleidingsfonds. Aangezien in de zgn. tweede tranche opleidingen meer opleidingsplaatsen omgaan dan eerder aangenomen, vindt een aanvullende schoning van de instellingsbudgetten plaats.
2. Vertraging bij de modernisering van opleidingen in de zorg. Hierdoor verschuift de implementatiefase naar 2009. De daarvoor gereserveerde middelen komen daardoor niet tot besteding.
3. Overheveling naar de VWS-begroting in verband met de orgaandonaties; voor nieuwe en bestaande activiteiten die zich richten op het voorlichten van de bevolking, het werven van meer registraties, het beter benutten van het donorpotentieel in ziekenhuizen en het ondersteunen van nieuwe oplossingen voor orgaandonatie.

Aanvullende post – Begrotingsgefinancierde BKZ-uitgaven (o.a. op de begroting van Financiën) (bedragen x € 1 000 000)

Uitgaven	2008
Stand VWS ontwerpbegroting 2008	27,6
<i>Mutaties tot en met 1e suppletore begroting 2008</i>	
1. Aanpassing raming loon- en prijsbijstelling	1,1
Stand 1e suppletore begroting 2008	28,7

Toelichting mutaties:

1. De raming van de loon- en prijsbijstelling is aangepast op basis van de meest recente macro-economische inzichten in het Centraal Economisch Plan 2008 van het Centraal Planbureau (CPB).